

NOTATER FRA ADVISORY GROUP

Gjelder:	Notater fra møte i Advisory Group
Norsk deltaker:	Hanne Prestmo, Direktoratet for byggkvalitet
Hvor:	Albert Borschette Conference Centre (CCAB), Brussels
Deltakere:	ca. 60 deltakere fra hhv. Kommisjonen, CEN, medlemsland, industriforeninger og tekniske kontrollorgan.
Dato:	16.04.2019

MØTE I “ADVISORY GROUP ON CONSTRUCTION PRODUCTS” (BYGGEVAREFORORDNINGEN (EU) 305/2011)

! Dette er ikke et offisielt referat, men mine notater slik jeg oppfattet diskusjonene på møtet.

1. Åpning av møtet og fastsettelse av agenda (dokument AG012-01 Rev2)

Kommisjonen ønsket alle velkommen og agendaen ble fastsatt uten vesentlige endringer.

2. Oppdatering av prosessen om mulig revisjon av forordningen

I forbindelse med den mulige revisjonen av byggevareforordningen jobber Kommisjonen med to dokumenter/studier:

1. For det første jobber de med å slutføre en «evaluation report». Dette skal etter planen være klart før sommeren.
2. I tillegg lanserer de en ny «impact assessment». Dette skal være en forlengelse av den allerede publiserte studien og vil gå nærmere inn på spesifikke alternativ for regulering. Denne studien skal lanseres i begynnelsen av april og vil pågå i et år.

3. Nytt om standardisering

Intern prosess i Kommisjonen om publisering av standarder er nå ferdig

I november ble det besluttet av Kommisjonen at all publisering av nye standarder skulle stanses midlertidig. Årsaken var at Kommisjonen måtte gjennomgå interne rutiner om hvordan harmoniserte standarder skal fastsettes. Disse rutinene er nå utarbeidet og Kommisjonen kan derfor fremover fastsette og publisere harmoniserte standarder.

Oppdatering om standarder som venter på å bli harmoniserte

Kommisjonen har en stor «back log» med standarder som ikke er blitt publisert i Official Journal og som derfor heller ikke ha status som harmoniserte standarder. Årsaken er at standardene er obligatoriske å bruke etter byggevareforordningen og må gjennomgå nøye for å være sikker på at de er i tråd med byggevareforordningen. Flere av standardene har derfor blitt avvist fordi de ikke er i tråd med mandatet eller forordningen. Kommisjonen gikk gjennom status på dette arbeidet:

- Det er ca. 140 standarder som ikke er publisert i Official Journal.
- I 2018 har de mottatt 26 nye standarder. Av disse er det totalt 16 standarder som ikke er tilgjengelig for sitering i Official Journal.
- I mars har Kommisjonen mottatt 15 standarder. Det er kun to av disse som til nå har ikke blitt sitert i Official Journal.

Manglende dekning av krav til farlige stoffer i standarder

Kommisjonen har i lang tid forsøkt å få harmoniserte krav til farlige stoffer inn i mandater og standarder. Spørsmålet er om man skal reparere dette med delegerte rettsakter eller bør man ha et helhetlig dokument. Ønsker man å kontrollere at standardiseringskomiteene har tatt med farlige stoffer?

Spørsmål om sameksistensperioden for standardene for dører (dokument AG012-03.1)

I forkant av møtet fikk Kommisjonen et spørsmål fra Østerrike om de ulike dør-standardene ettersom disse standardene blir gjeldene på forskjellige tidspunkt:

Produkt	Standard	Harmonisert?
Ytterdører	NS-EN 14351-1:2006+A2:2016	Ja, ble publisert i Official Journal for flere år siden. Sameksistensperioden vil være frem til 01.11.2019. Det vil si at produsenter frem til denne datoen kan velge å CE-merke produktet, men etter denne datoen må ytterdører CE-merkes.
Innvendige dører	EN 14351-2:2019	Nei, er forsinket. Produktene kan ikke CE-merkes etter denne standarden.
Brannklassifiserte dører	NS-EN 16034:2014	Ja, ble publisert i Official Journal for flere år siden. Sameksistensperioden vil være frem til 01.11.2019. Det vil si at produsenter frem til denne datoen kan velge å CE-merke produktet, men etter denne datoen må brannklassifiserte dører CE-merkes.

Etter planen gjelder standarden for brannklassifiserte dører kun for ytterdører etter 01. november 2019, som er slutten på sameksistensperioden. Det er flere produsenter mener dette er problematisk ettersom produktene ofte selges som både innvendige dører og ytterdører. Produsentene kan da etter 01. november kun CE-merke brannklassifiserte ytterdører, ikke innvendige brannklassifiserte dører. Det kan ta lang tid før standarden for innvendige brannklassifiserte dører er ferdig, mest sannsynlig 2 år.

Problemstillingen blir også komplisert av at standarden for brannklassifiserte dører ligner mer på en teststandard enn en produktstandard.

I løpet av diskusjonen på møtet var det flere som ytret et ønske om å utsette sameksistensperioden på standarden for brannklassifiserte dører til den innvendige dørstandard er klar. Det var også flere som pekte på at en slik utsettelse kan skape problemer for andre produkter, for eksempel

porter, som også er omfattet av standarden for brannklassifiserte dører. Kommisjonen har forhandlet i mange år med standardiseringskomiteen om disse standardene og de ble tilslutt enige om det nåværende forslaget. Å fjerne publiseringen av standarden for brannklassifiserte dører som en harmonisert standard kan derfor være problematisk.

De to alternativene som er oppe til diskusjon er altså:

- 1) Jobbe i to spor. De nåværende sameksistensperiodene ligger fast, men for innvendige dører blir det en ny sameksistensperiode (trolig 2 år)
- 2) Jobbe i et spor. Forlenge sameksistensperioden for standardene som i dag er sitert for å sikre at de innvendige dørene får samme anvendelse som de allerede publiserte standardene.

Send inn dine innspill: Send inn dine innspill: Direktoratet ber om at eventuelle skriftlige kommentarer sendes til post@dibk.no innen 23. april. Dette gjelder spesielt hvilket alternativ man mener bør brukes for sameksistensperioder for standardene.

Ildsteder (document AG012-03.2)

I forkant av møtet kom det et spørsmål fra Slovenia om forholdet mellom økodesign og byggevareforordningen for ildsteder. Enkelte av ytelseskravene i økodesignforordningen er høyere enn i de harmoniserte standardene etter byggevareforordningen og Slovenia ønsker å vite hvordan markedstilsynsmyndighetene skal reagere i slike saker. Skal markedstilsynsmyndigheten sjekke samsvar etter begge regelverkene?

Kommisjonen sa at de vil sende ut et nytt utkast standardiseringsforespørsel i løpet av de neste ukene. Denne vil følge de prinsippene som byggevareforordningen har i dag hvor alle essensielle egenskaper skal være dekket.

Denne standardiseringsforespørselen skal inkludere økodesign-kravene, dvs. også kravene til partikkelutslippstester. Man nå er i gang med å utvikle en ny felles testmetode for slike partikkelutslippstester. For ildsteder vil ikke spørsmålet om to konkurrerende regelverk komme på spissen før 2022 når økodesignforordningen trer i kraft. Hensikten er å bruke den samme løsningen på andre lignende produkter også som for eksempel varmtvannskjeler. Kommisjonen presiserte også at hvis det blir en revisjon av byggevareforordningen så vil slike spørsmål løses av nye kollisjonsregler. Det var flere som stilte seg tvilende til at en standardiseringsforespørsel kunne løse en problemstilling om kollisjon mellom ulike europeiske regelverk. Noen etterspurte også bedre koordinering mellom de ulike «Directorate Generals» i Kommisjonen.

Kommisjonen hadde også fått spørsmål om det var mulig for myndighetene å innføre kravene økodesign tidligere enn 2022. Dette mente de mest sannsynlig ikke var mulig ettersom det allerede er et harmonisert regelverk som gjelder for ildsteder. Hvis man skulle gjennomføre reglene i økodesign-regelverket tidligere vil dette i prinsippet være nasjonale krav som er i strid med de harmoniserte europeiske kravene og de europeiske kravene vil derfor gå foran, jf. forrangsprinsippet.

4. Delegerte rettsakter

Lagt frem til informasjon

CPR roadmap (dokument AG012-04.1)

Kommisjonen har laget en oversikt over de ulike rettsaktene som vurderes gjennomført. Det er lagt til 3 nye rettsakter som vil gjennomgå under.

Lagt frem til konsultasjon:

Utkast til regulering av festemidler av dybeltype for trekonstruksjoner (dokument AG012-04.2)

For produktene festemidler av dybeltype for trekonstruksjoner (EN 14592) vil denne rettsakten fastsette klasser for egenskapene:

- Lav syklus formbarhet («Low cycle ductility»)
- Statisk formbarhet («Static ductility»)
- Vridningsforhold («torsional ratio»)

Disse endringene foreslås nå slik at standarden kan publiseres i Official Journal.

Send inn dine innspill: Direktoratet ber om at eventuelle skriftlige kommentarer sendes til post@dibk.no innen 23. april.

Utkast til regulering av tredjepartskontroll for det grunnleggende kravet om bærekraft (dokument AG012-04.3)

I dette forslaget foreslår Kommisjonen at egenskaper etter det grunnleggende kravet om bærekraft testes etter system 3 (les mer om hva de ulike systemene innebærer [her](#)). Begrunnelsen for at det havner i system 3 er at fastsettelse av slike egenskaper i stor grad er basert på beregninger og i liten grad testing, men at man antageligvis trenger en form for kontroll av en uavhengig tredjepart pga. kompleksiteten i bruk av avanserte databaser.

Dette er en litt spesiell rettsakt. Kommisjonen har ikke tidligere laget en rettsakt som fastsetter et system for tredjepartskontroll for et helt grunnleggende krav. De har derfor lagt til en tekst om at et vil være aktuelt å skrive inn de produktfamiliene som skal unntas fra dette kravet. Dette syvende grunnleggende kravet til bærekraft har stort sett vært et sovende krav siden byggevareforordningen ble gjennomført og det er grunn til å anta at dette er et forsøk på å lage et noe mer konkret innhold i det grunnleggende kravet om bærekraft.

Det var flere ting som ble fremhevet under diskusjonen av dette kravet:

- Manglende ekspertise hos tekniske kontrollorgan til å gjøre vurderinger etter dette kravet
- Bruk av ekspertise på livssyklus kostnader til slike vurderinger
- Forslag om å bruke system 1+ istedenfor system 3
- Om dette vedtaket vil overstyre alle andre beslutninger om slike egenskaper
- Om det i det hele tatt var riktig å bestemme at et system skal gjelde for en hel egenskap
- Hvordan dette er inkompatibelt med nasjonal akkreditering og frivillige systemer
- Den ytterligere byrden et slikt system vil skape for produsenter

Send inn dine innspill: Utkastet skal diskuteres på det neste møtet i Advisory Group. Direktoratet ber om skiftelige kommentarer på post@dibk.no innen 2. mai. Gi oss gjerne innspill på hvordan du mener slike egenskaper bør kontrolleres av et tredjepartsorgan og hvorfor det bør gjøres på en viss måte. Hvis man for eksempel mener det er noen produkter som krever særbehandling, så bør man spille inn dette.

Utkast til regulering av tredjepartskontroll for gipsplater (dokument AG012-04.4)

For gipsplater foreslår Kommisjonen å fastsette ulike systemer for uavhengig tredjepartskontroll. I den gamle beslutningen er valg av attestasjonssystem basert på «intended use». Dette er ikke en mulighet etter artikkel 28 i byggevareforordningen.

Brannegenskaper til gipsplatene er plassert i system 1, 3 og 4 på lik linje med andre rettsakter om brannegenskaper.

De andre egenskapene til gipsplater er plassert i følgende systemer:

- System 3 gjelder for
 - Bøystyrke (både vinkelrett og “in the plane”)
 - Kompresjonsstyrke (både vinkelrett og “in the plane”)
 - Skjærestyrke
 - Spenningsstyrke
 - Elastisitetsmodul (både vinkelrett og “in the plane”)
 - Skjæremodul
 - Innbyggingsstyrke
 - Deformasjon
 - Modifisering
 - Bærekraft
- System 4 gjelder for andre egenskaper som ikke står på denne listen.

Standardiseringskomiteen har uttrykt et behov for å ha denne rettsakten klart så fort som mulig. Kommisjonen ønsker med dette dokumentet å konsolidere den nåværende praksisen. Det vare flere ting som ble diskutert i denne forbindelse på møtet, herunder:

- Om man skulle ha en referanse til Eurokodene i standarden
- At krav til farlige stoffer burde stå på listen, slik at dette også blitt omfattet av system 3

Send inn dine innspill: Direktoratet ber om at eventuelle skriftlige kommentarer sendes til post@dibk.no innen 23. april. Hvis man for eksempel mener det er noen produkter som krever særbehandling, så bør man spille inn dette.

5. Oppdateringer fra EOTA

Parallele EADer og spørsmål om konfidensialitet (dokument AG012-05.1)

Det har vært flere tilfeller hvor det har blitt utviklet parallelle EADer for den samme typen produkter. Dette skaper problemer og forvirring for konkurrerende produkter og fører til mindre optimal bruk av ressurser i EOTA og Kommisjonen. De tekniske bedømmelsesorganene har argumentert med at de skal ta hensyn til forretningshemmeligheter når de utvikler en EADer. Kommisjonen ønsker derfor å lage et veiledningsdokument om utvikling av EADer som skal bidra til at slike parallelle EADer ikke utarbeides. Det skal dekke tilfellene hvor:

- EADene har et veldig likt «scope»
- En ny EAD endrer en eksisterende EAD fordi man skal inkludere nye egenskaper eller testmetoder.

Kommisjonen sa at de ønsker en klar og entydig løsning på dette problemet. Under diskusjonen om dette dokumentet ble det fremhevet at man ønsker så mye åpenhet som mulig ved utviklingen av EADer. Dette dokumentet vil diskuteres videre i EOTA.

Daterte og udaterte referanser i EADer

Kommisjonen har en generell praksis om at det kun skal brukes daterte referanser i offisielle normative dokumenter. Dette skal derfor også gjelde for EADene.

6. Andre diskusjoner

Vil valget i EU-parlamentet påvirke publisering av standarder?

Kommisjonen fikk et spørsmål om det kommende valget i EU parlamentet vil påvirke publisering av delegerte rettsakter, mandatene eller harmoniserte standarder. Mandater og harmoniserte standarder kan publiseres som vanlig, mens delegerte rettsakter vil ikke publiseres mellom 15. mars til 18. juli.

Standarder som ikke er publisert

At det er mange standarder som ikke er publisert skaper problemer for markedet. Det pågår også en oppdatering av de gamle mandatene til nye standardiseringsforespørsler. Disse nye standardiseringsforespørslene skal lages etter et bestemt format og er tidkrevende å utarbeide. Det stilles høye krav til kvaliteten av disse.

7. Avslutning på møtet

Kommisjonen listet avslutningsvis opp de tentative møtedatoer for neste møte

- 1. juli – Advisory Group
- 2. juli – Standing Committee